

skaffenhed, at man kun kan hilse dets Fremkomst med Glæde, og jeg skal paa mit Partis Vegne tillade mig at anbefale det høje Ting at stemme for Forslaget.

Tvede: At Tællinger som den foreslaaede har deres store Betydning med Hensyn til at fremskaffe Oplysninger vedrørende Erhvervslivet herhjemme, og at det er af Interesse at faa at vide, hvorledes Forholdene paa dette Omraade udvikler sig, er der vel ikke delte Meninger om. Det Spørgsmaal rejser sig derimod, om det ogsaa just nu er det belejlige Tidspunkt til at foretage en saadan Tælling, selv om alene den Omstændighed, at der er gaaet 10 Aar siden den sidste Tælling, i 1914, maaske nok kunde siges at være en meget god Motivering for Ønsket om at se, hvorledes Tallene nu stiller sig. Det var jo oprindelig Meningen, at man vilde have saadanne Tællinger hvert femte, ja, endda hvert tredje Aar, blev der nævnt, men faktisk har der hidtil været et større Spring imellem dem. Med Hensyn til Spørgsmaalet om at afholde Erhvervstælling i Aar maa jeg sige, at jeg for mit Vedkommende er noget i Tvivl, men jeg indrømmer, at der kan diskuteres om Spørgsmaalet, og at der kan være forskellige Meninger. Det forekommer imidlertid mig, at Erhvervslivet her i Landet paa ingen Maade paa nærværende Tidspunkt kan siges at være kommet ind i et saadant fast Leje, at en Tælling nu til Sommer vilde give Udtryk for normalt Næringsliv her i Landet. Der er som bekendt saa mange forskellige Forhold, der endnu som Eftervirkninger fra Krigstiden spiller ind, at en Tælling, selv om den vel nok vilde give en Række Tal, en Række Oplysninger, neppe vilde komme til at give et Udtryk for det normale Erhvervsliv her i Landet. Jeg vilde under Hensyn hertil have anset det for bedre, om man havde ventet endnu et Par Aar, men jeg indrømmer — saaledes som jeg før sagde —, at der jo kan diskuteres om, hvorvidt vi vil være kommet mere til Ro til den Tid, end vi i Øjeblikket er.

Tællingen i 1914 var jo en Industri-tælling. Nu gøres den til en Erhvervstælling, det vil sige en betydeligt mere omfattende Tælling. Saaledes som Lovforslagets § 1 er affattet, vil Tællingen foruden Haandværk og Industri komme til at omfatte ogsaa Handel, Omsætning og Samfærdsel samt dermed beslægtede Virksomheder. Allerede under Hensyn til dette betydeligt større Omfang synes det mig imidlertid ønskeligt, at vi, inden Lovfor-

slaget forlader dette høje Ting, underkaster det en kort Udvalgsbehandling for nærmere at undersøge, om det her foreslaaede er tilstrækkeligt omfattende, og om muligt ikke det, som man mener ikke er taget med, maaske dog kunde tages med ind under Udtrykket Omsætning. Naar der anvendes begge Udtryk Handel og Omsætning, maa der jo være underforstaaet noget; man kan ikke direkte se, hvad Meningen er, om ogsaa Virksomheder som Vekselererforretninger, Bankforretninger o. s. v. skal drages med ind under Begrebet; det er jo muligt, men jeg synes, man skulde se lidt nærmere paa dette Forhold. Som noget nyt foreslaas det endvidere i Lovforslagets § 3, at der skal gives Oplysning om de til Produktionen anvendte Raa- og Hjelpestoffer samt om Virksomhedens samlede Omsætning. Jeg ved dog ikke rigtig, hvad Nytte vi skulde have af at faa disse Tal for en Virksomheds samlede Omsætning. Lad os tænke os, at vi fra et Stormagasin faar en Opgivelse paa saa og saa mange Millioner. Dette Stormagasin har Tekstilfabrik, det har Snedkeri, det fører Boghandel, det har Luksushandel o. s. v., og saa faar vi et Tal for den samlede Omsætning i denne Virksomhed. Det er jo ikke muligt deraf at se, hvor meget der hidrører fra de forskellige Erhvervsgrene, fra de forskellige Industrier, der drives under en saadan stor Fællesvirksomhed. Hvis man skal have saadanne Oplysninger — og det er jo muligt, at man indenfor Departementet har til Hensigt at indrette Skemaerne saaledes, at Tallene herom kan give nyttebringende Oplysninger —, vilde jeg ogsaa mene, at man burde søge Oplysning herom indenfor et Udvalg, medens Sagen er til Behandling i det høje Ting, saa at den, inden den forlader Landstinget, kan blive saa fuldstændigt oplyst, som det er ønskeligt. I § 5 er der foretaget en lille Ændring gaaende ud paa, at de hidtil gældende Bøder fra 2 Kr. til 20 Kr. sættes op til fra 5 Kr. til 50 Kr. Denne Forhøjelse tænker jeg mig er et Udslag af Erkendelsen af, at Kronens Værdi er forringet, og jeg vilde meget ønske, at man ogsaa paa andre Omraader indenfor Lovgivningen havde fulgt dette Princip og var gaaet fra de gældende Sætter over til Sætter, som var mere i Overensstemmelse med den Værdi, som den danske Krone for nærværende har.

Jeg skal med disse faa Bemærkninger tillade mig at henstille, at man lader et Udvalg se nærmere paa dette Lovforslag, inden det forlader det høje Landsting.